

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 1114 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

24. juni 2003

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notater om forslag til Kommissionens forordning om ændring af betingelserne for godkendelse af en række fodertilsætningsstoffer tilhørende gruppen af mikromineraler (sporstoffer), dokument SANCO/2000/367.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed – Sektion for Foderstoffer, den 25.-26. juni 2003.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/5. kontor

J.nr.: 2003-4114-0100

Den 24. juni 2003

MMO/GIR/MLH/IPH

FVM 066

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissions forordning om ændring af betingelserne for godkendelse af en række fodertilsætningsstoffer tilhørende gruppen af mikromineraler (sporstoffer)

Dokument SANCO/2000/367

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed – Sekton for Foderstoffer, den 25. -26. juni 2003.

Forslaget behandles i en III b - procedure i Den stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed – Sektion for Dyreernæring. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget indebærer en ændring af bilaget til direktiv 70/524/EØF. Generelt indfører forslaget en sænkning af de tilladte størsteindhold for de nævnte mikromineraler.

En revision af de tilladte størsteindhold for mikromineraler brugt som tilsætningsstoffer til foder har længe været diskuteret i EU. Der er generel enighed om, at de tilladte størsteindhold for jern, kobolt, kobber, mangan og zink skal sænkes, således at niveauet tilpasses de enkelte dyrearters fysiologiske behov for disse mikromineraler. Formålet er at begrænse udledningen til miljøet. Den Videnskabelige Komité for Foder (SCAN) har udarbejdet en rapport om brugen af kobber (19. februar 2003) og zink (14. marts 2003), hvor det konkluderes, at det tilladte størsteindhold for disse to mikromineraler i de fleste tilfælde er højere end nødvendigt, og det anbefales, at de tilladte størsteindhold afstemmes til kun at dække dyrenes fysiologiske behov.

Det bemærkes, at kobberoxid kan ikke optages af dyrene, men bidrager alligevel til miljøbelastningen.

Mikromineraler tilsættes foder for at opfylde dyrenes ernæringsmæssige behov for disse mikronæringsstoffer. Forslaget skærper i de fleste tilfælde betingelserne for anvendelsen i forhold til de nuværende regler ved at sænke de tilladte størstedhold i foderet. Således bliver niveauet bedre tilpasset betingelserne fastsat i artikel 3a, i direktiv 70/524/EØF, herunder opfyldelse af dyrenes ernæringsmæssige behov, forbedring af den animalske produktion, forebyggelse eller minimering af gener, der skyldes husdyrgødning, og minimering af skadelige effekter på miljø og mennesker, som forekommer for nogle mikronæringsstoffer, når de anvendes på nuværende tilladte niveau.

Forslaget forøger beskyttelsesniveauet i Danmark og resten af EU, idet det tilladte størstedhold af bl.a. mikromineralet kobber nedsættes.

Regeringen agter på den baggrund at stemme for forslaget, idet man arbejder for at grænserne for jern og zink i foder til selskabsdyr nedsættes, at kobberoxid tages ud af forslaget, samt at der indsættes en revisionsklausul i forslaget med henblik på nedsættelse af grænserne for kobber til grise i de 12 første leveuger.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/5. kontor

J.nr.: 2003-4114-0100

Den 23. juni 2003

MMO/GIR/MLH/IPH

FVM 066

AKTUELT NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissions forordning om ændring af betingelserne for godkendelse af en række fodertilsætningsstoffer tilhørende gruppen af mikromineraler (sporstoffer)

Dokument SANCO/2000/367

Resumé

Forslaget indebærer en ændring af bilaget til direktiv 70/524/EØF. Generelt indfører forslaget en sænkning af de tilladte størsteindhold for en række mikromineraler. Mikromineraler tilsættes foder for at opfylde dyrenes ernæringsmæssige behov for disse mikronæringsstoffer. Forslaget skærper i de fleste tilfælde betingelserne for anvendelsen i forhold til de nuværende regler ved at sænke de tilladte størsteindhold i foderet. Således bliver niveauet bedre tilpasset betingelserne fastsat i artikel 3a, i direktiv 70/524/EØF, herunder opfyldelse af dyrenes ernæringsmæssige behov, forbedring af den animalske produktion, forebyggelse eller minimering af gener, der skyldes husdyrgødning, og minimering af skadelige effekter på miljø og mennesker, som forekommer for nogle mikronæringsstoffer, når de anvendes på nuværende tilladte niveau. Forslaget forøger beskyttelsesniveauet i Danmark og resten af EU, idet det tilladte størsteindhold af bl.a. mikromineralet kobber nedsættes.

Baggrund

Kommissionen har ved SANCO/2000/367 (rev. 4) fremsat forslag til kommissionsforordning om ændring af betingelserne for godkendelse af mikromineralerne jern, kobolt, kobber, mangan og zink. Forslaget er udateret og modtaget pr. e-mail den 11. juni 2003.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 3, 9d, og 9e i Rådets direktiv 70/524/EØF om tilsætningsstoffer til foderstoffer.

Forslaget behandles i en III b - procedure i Den stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed – Sektion for Dyreernæring. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede vedtaget retsakt.

Formål og indhold

Mikromineralerne jern, kobolt, kobber, mangan og zink er godkendte som tilsætningsstoffer uden tidsbegrænsning og kan anvendes i overensstemmelse med betingelserne i bilaget til direktiv 70/524/EØF.

En revision af de tilladte størsteindhold for mikromineraler brugt som tilsætningsstoffer til foder har længe været diskuteret i EU. Der er generel enighed om, at de tilladte størsteindhold for jern, kobolt, kobber, mangan og zink skal sænkes, således at niveauet tilpasses de enkelte dyrearters fysiologiske behov for disse mikromineraler. Formålet er at begrænse udledningen til miljøet. Den Videnskabelige Komité for Foder (SCAN) har udarbejdet en rapport om brugen af kobber (19. februar 2003) og zink (14. marts 2003), hvor det konkluderes, at det tilladte størsteindhold for disse to mikromineraler i de fleste tilfælde er højere end nødvendigt, og det anbefales, at de tilladte størsteindhold afstemmes til kun at dække dyrenes fysiologiske behov.

Mikromineraler tilsættes foder for at opfylde dyrenes ernæringsmæssige behov for disse mikronæringsstoffer. Det nærværende forslag skærper i de fleste tilfælde betingelserne for anvendelsen i forhold til de nuværende regler ved at sænke de tilladte størsteindhold i foderet. Således bliver niveauet bedre tilpasset betingelserne fastsat i artikel 3a, i direktiv 70/524/EØF, herunder opfyldelse af dyrenes ernæringsmæssige behov, forbedring af den animalske produktion, forebygge eller mindske gener, der skyldes husdyrgødning, og at minimere skadelige effekter på miljø og mennesker, som forekommer for nogle mikronæringsstoffer, når de bruges på nuværende tilladte niveau.

Forslaget indeholder en ændring af bilaget til direktiv 70/524/EØF. Generelt indfører forslaget en sænkning af de tilladte størsteindhold for de nævnte mikromineraler.

Jern (alle godkendte jernforbindelser):

Det nuværende tilladte størsteindhold er 1250 mg/kg foldfoder til alle dyrekategorier. Forslaget opdeler det tilladte størsteindhold efter dyrekategori:

- Det tilladte størsteindhold for jern givet til får sættes til 500 mg/kg fuldfoder.
- Det tilladte størsteindhold for jern givet til smågrise af en alder op til 14 dage sættes til 250 mg/dag.
- Det tilladte størsteindhold til selskabsdyr fastholdes på 1250 mg/kg fuldfoder.

- For alle andre dyrekategorier fastsættes det tilladte størsteindhold til 600 mg/kg fuldfoder.

Kobolt (alle godkendte koboltforbindelser):

Det nuværende tilladte størsteindhold er 10 mg/kg foldfoder til alle dyrekategorier. Dette sænkes til 2 mg/kg fuldfoder for alle dyrekategorier.

Kobber (alle godkendte kobberforbindelser):

Forslagets ændringer fremgår af nedenstående tabel.

Nuværende niveau	Forslag
Smågrise op til 16 uger: 175 mg/kg	Smågrise op til 12 uger: 170 mg/kg
Avlssvin: 35 mg/kg	25 mg/kg
Kalve, i mælkeerstatning: 30 mg/kg	10 mg/kg
Kalve, andet fuldfoder: 50 mg/kg	15 mg/kg
Får: 15 mg/kg	15 mg/kg (uændret)
	Fisk: 25 mg/kg (ny)
	Krebsdyr: 50 mg/kg (ny)
Øvrige dyrekategorier: 35 mg/kg	25 mg/kg

Forslaget indfører desuden et krav om mærkning af fuldfoder med kobberindhold højere end 10 mg/kg, hvor der skal stå, at kobberet i foderet kan føre til forgiftning af visse fåreracer. Der stilles ligeledes krav om mærkning af fuldfoder indeholdende mindre end 20 mg/kg, hvor det skal beskrives, at foderet kan føre til kobbermangel hos kvæg, der æder grønfoder med højt indhold af molybdæn og svovl.

Kobber må betragtes som det mikromineral, hvor risikoen for skader på miljøet er størst. SCAN anfører i sine anbefalinger, at "fordi den væksthæmende effekt af 175 mg kobber kun kan vises for smågrise, anbefaler SCAN at reducere den periode, hvor 175 mg/kg er tilladt, til de første 10 uger af grisens levetid". I det forslag, der foreligger, er de 10 uger ændret til 12 af praktiske grunde, fordi man skifter foder til grisene på det tidspunkt, og 175 er ændret til 170 mg/kg.

Kobber er imidlertid tilladt som spormineral, ikke som væksthæmmer. Imidlertid er der usikkerhed om, hvor lidt grisene kan nøjes med, ikke mindst i de første leveuger. SCAN anbefaler da også, at kobberindholdene i foderet skal gennemgås/revurderes for bedre at afspejle dyrenes behov.

Kobberoxid kan ikke optages af dyrene, men bidrager alligevel til miljøbelastningen.

Mangan (alle godkendte manganforbindelser):

Det nuværende tilladte størsteindhold er 250 mg/kg foldfoder til alle dyrekategorier. Forslaget opdeler dyrekategoriene i fisk og andre dyrearter.

- Det tilladte størsteindhold for mangan givet til fisk sættes til 100 mg/kg.
- Det tilladte størsteindhold for mangan til andre dyrekategorier sættes til 150 mg/kg.

Zink (alle godkendte zinkforbindelser):

Det nuværende tilladte størsteindhold er 250 mg/kg fuldfoder til alle dyrekategorier. Forslaget skelner mellem følgende dyrekategorier:

- Det tilladte størsteindhold for zink givet til fisk sættes til 200 mg/kg.
- Det tilladte størsteindhold for zink givet til selskabsdyr fastholdes på 250 mg/kg.
- Det tilladte størsteindhold for zink givet til andre dyrekategorier sættes til 150 mg/kg.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved bekendtgørelse nr. 863 af 20. november 1997 om tilsætningsstoffer til foderstoffer, som senest er ændret ved bekendtgørelse nr. 701 af 22. august 2002.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige, statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet i Danmark og resten af EU forventes af blive forøget, idet det tilladte størsteindhold af bl.a. mikromineralet kobber nedsættes.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i §2-udvalget (landbrug), §5-udvalget (fiskeri) og Det Rådgivende Fødevarerudvalg.

DAKOFO finder det generelt forkert, at der ikke er taget hensyn til tilgængeligheden af de enkelte mikromineralstoffer ved fastlæggelsen af maksimalværdierne.

Det betyder ifølge DAKOFO, at der kan være et højt indhold af et utilgængeligt mineralstof i råvarerne, der forhindrer, at industrien kan tilsætte mineralstoffer med en kendt høj tilgængelighed, hvis den øvre grænse sættes for lavt. For så vidt angår jern finder DAKOFO, at det i visse blandinger kan være tilfældet for fiberrige foderblandinger til søer, hvor jernforsyningen er vigtig af hensyn til smågrisenes forsyning efter fødsel. Disse blandinger tilsættes i Danmark 150 ppm beregnet indhold - i råvarerne er 350 ppm - men med ukendt tilgængelighed og med en variation på mindst 30%. Den øvre grænse på 600 ppm kan i dette tilfælde være for lav. Løftes grænsen til 800 ppm vil der være plads til tilsætningen af jernmineraler med kendt høj tilgængelighed.

For vidt angår kobber finder DAKOFO, at det er positivt af tilsætningen af 170 ppm kobber kan opretholdes indtil grisens 12. leveuge. Med hensyn til zink gør DAKOFO opmærksom på, at nye undersøgelser fra Danmarks Jordbrugsforskning, Foulum, har vist at behovet for zink til smågrise de første 14 dage efter fravæning er væsentlig over de 150 ppm, der er foreslået som max. værdi for zink. DAKOFO finder desuden, at reglerne om maximumindhold af væsentlige stoffer af ernæringsmæssig betydning bør revideres løbende i takt med at ny viden bekræftes videnskabeligt.

Organisationen Dansk Aquakultur forespørger om der for de foreslåede grænseværdier, er tale om tilsatte mængder, eller hvad der bliver fundet ved en eventuel analyse af det færdige produkt. Med andre ord om der tages hensyn til det naturligt forekommende mikromineral.

Plantedirektoratet har hertil oplyst, at grænserne refererer til "størsteindholdet af mineralet i mg/kg i fuldfoder eller i mg/dag", altså det samlede indhold af mikromineraler. Dette er ikke en ændring i forhold til de gældende regler. Det fremgår desuden af bekendtgørelse nr. 746 af 3. september 1999 om tilsætningsstoffer til foder, med senere ændringer, Bilag 1 B pkt. 6, at "hvis et tilsætningsstof også forekommer som en naturlig del af et fodermiddel, skal det tilsættes sådan, at det samlede indhold af tilsat og naturligt forekommende stof ikke overstiger det størsteindhold, der er fastsat i godkendelsen".

Landbrugsraadet støtter generelt en sænkning af det tilladte størsteindhold for jern, kobolt, kobber, mangan og zink i foder for derved i højere grad at tilpasse niveauet til de enkelte dyrearters fysiologiske behov for disse mikromineraler.

For så vidt angår pelsdyr mener Landbrugsraadet ikke, at forslaget om at fastsætte det tilladte størsteindhold af zink givet til "andre dyrekategorier" (herunder mink) til 150 mg/kg. opfylder formålet om en bedre tilpasning af niveauet til dyrenes fysiologiske behov (jf. betingelserne fastsat i art. 3a i direktiv 70/524/EØF). Den nyeste forskning viser, at zink i fuldfoderblandinger til mink vil give maksimal forøget dyrevelfærd ved tilsætning af 100-150 mg/kg. Samtidig viser resultaterne, at denne dosis skal øges i fuldfoderblandinger med et relativt højere indhold af calcium og fosfor, for at fastholde samme ernæringsmæssige effekt. Fuldfoderblandinger til mink i Danmark indeholder netop relativt store mængder af calcium og fosfor, hvorfor den i forslag til kommissionsforordningen fastlagde størsteindhold på 150 mg/kg. ikke er hensigtsmæssig. I stedet foreslår Landbrugsraadet, at man ligesom for zink givet til andre dyrekategorier fastsætter størsteindholdet til 250 mg/kg for pelsdyr.

Herudover ønsker Landbrugsraadet en præcisering af baggrunden for den foreslåede metode til fastsættelse af størstegrænsen for jern givet til smågrise. Det fremgår ifølge Landbrugsraadet således ikke af forslaget, hvorfor størsteindholdet opgøres i mg/dag, mens det i alle andre tilfælde opgøres i mg/kg fuldfoder.

Plantedirektoratet har hertil oplyst, at det af forslaget betragtning nr. 6 fremgår: "In accordance with the current scientific and technical knowledge concerning specifically iron in feedingstuffs, suckling pigs must retain 7 - 16 mg/kg iron daily, or 21 mg of iron kg/bodyweight gain to maintain adequate levels of haemoglobin. Sow's milk contains an average of only 1 mg of iron pr. litre. Thus, pigs receiving only milk rapidly develop anaemia. Iron should therefore be given to piglets in complementary feedingstuffs with a high content of this element as far as, during the suckling period, piglets are only fed with milk." Forslaget sigter dermed på at sikre, at det er muligt at dække smågrisenes behov for jern via foderet de første 14 dage, hvor behovet er særligt stort.

De Samvirkende Købmænd (DSK) støtter forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.